

Nuolaidos knygoms įpročio gerti nekeičia

Jurgis MAČYS. Knygynė pirkau knygų su didžiule nuolaida – iki 70 procentų. Priėjau prie kasos ir girdžiu: „Ar turite nuolaidų kortelę“. Pasirodo, tik su ja knygos parduodamos beveik už dyką. Čia priėjo ponis ir pasiūlė savąją kortelę: „Visada malonu padėti žmonėms, kurie skaito knygas“.

„Ačiū“, – pasijutau pamalonintas ir pasukau į „Maksimą“ pirkti vyno – jis tinka prie knygų. Alkoholiui nuolaidos netaikomos, tad niekas kortelės nepasiūlė. Kadangi dirbo pažįstama kasininkė, paklausiau, ką labiau perka – knygas ar vyną? Kasininkė šyptelėjo: „Vyną, alų ir degtinę“. O man jau nueinant, pridūrė: „Net šiandien, kai knygoms 40 procentų nuolaida“. Pasidarė net gėda, kad nepirkau. Bet juk knygynė gavau gerokai pigiau.

Jurgis MAČYS. Kasmet iš už jūrų marių dailinti Marijampolės atvykstantys menininkai sienų plotais, kuriuos dengia savo kūriniais, nė iš tolo nesusilygins su užmojais kandidatų į mero pareigas ir savivaldybės tarybą. Jų atvaizdais: pavienių, poromis ir grupėmis nuklotos ne tik sienos, bet ir tvoros, vartai. Tiesa, ši nuotraukų ir plakatų paroda po atviru dangumi skirta ne turistams, tokiu metu retai užklystantiems į mūsų miestą, o vietiniam naudojimui. Iki kovo 5-osios imtinai.

Kiek ilgiau aktualūs gali likti plakatai dviejų kandidatų į merus, jeigu, žinoma, savivaldybės vadovo neišrinksimė pirmame ture. Po jo brangesnės gamybos plakatai bus nukabinėti, o pigūs, kuriais apklijuoti reklaminiai stendai bei visa kita, kas leidžiama ir kas ne, dar ilgai primins rinkimus.

Juose į 27 vietas savivaldybės taryboje pretenduoja 275 kandidatai (25 daugiau nei rinkimuose prieš ketverius metus) aštuonių partijų sąrašuose. Tarp kandidatų 41,5 proc. moterų ir 58,5 proc vyrų. Marijampolės damos politikoje linkusios dalyvauti atsargiau nei daugelio kitų savivaldybių moterys. Anot Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pranešimo, jų visoje šalyje į savivaldybių tarybas kandidatuoja 47 proc. – šešiais proc. mažiau nei vyrų. Tarp kandidatų į merus skirtumas gerokai didesnis: 74 proc. vyrų ir 26 proc. moterų.

Tuo tarpu Marijampolėje yra trys partijos, kurių sąrašuose moterys sudaro daugumą: viename jų yra per 72 proc., kitame – per 62 proc., o trečiame – per 56 proc. Tuo tarpu dviejuose „vyriškiausiuose“ sąrašuose stiprioji lytis sudaro po 74 proc. kandidatų.

Kiek sąrašų, tiek ir kandidatų į merus. Visus juos iškėlė partijos. Tarp aštuonių kandidatų (tiek pat buvo prieš ketverius metus) dvi moterys.

Antano JANUŠONIO piešinys

Beje, VRK apibendrinio turimus duomenis ir iš jų sukūrė statistinio kandidato į savivaldybės tarybos narius ir merus portretą. Tai beveik 49 metų sulaukęs, santuokoje gyvenantis vyras, vardu Vytautas, kurio turtas, vertybiniai popieriai ir piniginės lėšos siekia apie 100 tūkstančių eurų.

Marijampolės kandidatų į merus vidutinis amžius yra šiek tiek daugiau kaip 46 metai, o vidutinis turtas – per 163 tūkstančius eurų. Duomenys apie kiekvieną kandidatą į merus ir

savivaldybės tarybą atviri VRK interneto svetainėje. Ten galima susipažinti su kandidatų į merus ir partijų rinkiminėmis programomis. Jas atskiru leidiniu turėjo gauti dauguma marijampoliečių.

Šiuose rinkimuose teisę balsuoti turi 45 839 Marijampolės savivaldybės gyventojai – tai 2 393 žmonėmis mažiau nei renkant merą ir savivaldybės tarybą prieš ketverius metus. Tada balsuoti atėjo 45,82% rinkėjų.

Savi futbolininkai – vėl užribyje

Kęstutis SKERYS. „Reikia kažkur nukristi, kad atsispirtum ir komanda galėtų kilti“, – sakė „Sūduvos“ futbolo klubo prezidentas Vidmantas Murauskas portalui www.15.min.lt pasakodamas apie šį savaitgalį prasidedantį šalies A lygos (aukščiausiosios) čempionatą.

Lyginant su 2021 metų sezonu, kai buvo iškovota antroji vieta, pernai nukrista į šeštąją. Neaišku, į kurią vietą iš jos bus kylama. O gal šeštoji dar ne tas dugnas, iš kurio kelias veda aukštyn? Nesirošiu analizuoti priežasčių, dėl kurių 2017, 2018, 2019 metų šalies čempionė ir 2020, 2021-ųjų vicečempionė „Sūduva“ pernai atsidūrė toli nuo prizininkų trejeto, startuosiančio Europos klubų turnyro ir taip ženkliai papildysiančio savo biudžetus. Tuo tarpu Marijampolės komandą paliko vienas pagrindinių rėmėjų, kurio vardu buvo pavadinta futbolo arena. Dabar ji yra tiesiog Marijampolės. Tačiau klubo nepaleido savivaldybė – jos taryba skiria tiek

pinigų, kiek paprašo „Sūduvos“ prezidentas.

Skiria nesidomėdama, kodėl komandoje neatsiranda vietos Marijampolės futbolo centro (dabar „Sūduvos“ akademija) auklėtiniais, juolab kad šios sporto mokyklos, išlaikomos savivaldybės lėšomis, vizija yra: „Tapti įstaiga, skatinančia siekti aukščiausių rezultatų, siekiančia auginti profesionalių sportininkų kartas“.

Nė vienos kartos (o ir žaidėjų pagrindinei „Sūduvos“ sudėčiai) dar neišauginta, nors futbolininkai ruošiami gerokai ilgiau nei „Sūduva“ vairuoja dabartinis prezidentas. Todėl jis jaunų žaidėjų šiomet pasiskolino iš Vilniaus „Žalgirio“. Matyt, jie su legionieriais ir mėgins kilti.

Pirmas „atsispyrimas“ – šeštadienį, kovo 4 d., 17 val. Marijampolės futbolo arenos manieže. Varžovas – šalies vicečempionė Kauno „Žalgirio“ vienuolikė.

Tik prisiminimai: 2019 m. lapkritį „Sūduvos“ futbolininkai džiaugėsi trečią kartą iš eilės iškovotu šalies čempionų titulu

Nuotrauka iš www.lff.lt

Marijampolės TV: galime lažintis dėl trijų baigčių

Vytautas ŽEMAITIS. Šį mėnesį galėjo sueiti pusė metų, kai savivaldybė nebepažeidžia įstatymo, draudžiančio jai valdyti Marijampolės televiziją. Galėjo, jei savivaldybės administracija būtų surengusi šios viešosios įstaigos pardavimo aukcioną, kurį planavo praėjusių metų rugsėjį. Apie šiuos ketinimus ji pranešė Lietuvos radijo ir televizijos komisijai, ne kartą priminusiai įstatymo pažeidimą ir būtinybę šią problemą spręsti kuo greičiau.

Tačiau kas norės paleisti iš rankų savo ruporą, kuris išlaikomas mokesčių mokėtojų pinigais – tik ne Marijampolės valdantys socialdemokratai! Artėjant savivaldos rinkimams jie „prisiminė“, kad formaliai televiziją valdo viešoji įstaiga „Marijampolės telekinas“ (jos pagrindinis dalininkas yra savivaldybė, kuri per šią įstaigą finansuoja televiziją – red. pastaba). Esą dėl to kilo teisinių klausimų, todėl vietoje aukciono organizavimo kreiptasi į ministerijas ir žinybas išaiškinimo.

Ji gavusi savivaldybės administracija informavo Lietuvos radijo ir televizijos komisiją, kad, siekdama laikytis įstatymo, „...pavedė viešajai įstaigai „Marijampolės telekinas“ (toliau – Įstaiga) inicijuoti ir atlikti Įstaigai nuosavybės teise priklausančių viešosios įstaigos Marijampolės televizijos dalininko teisių pardavimo procedūras.“

Paprastiau kalbant, savivaldybės administracija, kurioje yra specialus skyrius, organizuojantis aukcionus, parduoti televiziją patikėjo tokios patirties neturinčiai viešajai įstaigai. Nenuostabu, kad „Marijampolės telekino“ direktorė Kristina Dobrovolskienė „Miesto laikra-

čiui“ sakė organizuosianti aukcioną iki vasaros, nes turinti kitų, jau surikiuotų reikalų, o dėl televizijos pardavimo, tai, anot jos, reikės susipažinti su teisės aktais.

Tada trūko kantrybė Lietuvos radijo ir televizijos komisijos, kurios atstovas „Miesto laikraštį“ anksčiau tikino, kad savivaldybė linkusi problemą spręsti geranoriškai.

Vasario 15 d. savivaldybės administracijai išsiųstas komisijos pirmininko Rimanto Bagdzevičiaus pasirašytas raštas „Dėl viešosios įstaigos Marijampolės televizija“, kuriame, be kita ko, rašoma: „Šiuo raštu Jus informuoju, kad iki š. m. balandžio 1 d. turite užtikrinti, kad VŠĮ „Marijampolės telekinas“, kurios pagrindinis dalininkas yra Marijampolės savivaldybė, nebūtų viešosios informacijos rengėjo VŠĮ „Marijampolės televizija“ dalininku.“

Komisija Jums daugiau nesiųs išpėjimų raštų, o suėjus šiam terminui atitinkami subjektai bus patraukti administracinėn atsakomybėn pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 477 straipsnio 3 ir (ar) 4 dalį.“

Čia, kaip futbole, galima lažintis dėl trijų baigčių: K. Dobrovolskienė perrikiuoja reikalus, greituoju būdu susipažįsta su teisės aktais bei surengia aukcioną; televizijos pardavimą organizuoja savivaldybės administracijos Turto valdymo skyrius; savivaldybės administracija ar/ir viešoji įstaiga „Marijampolės telekinas“ moka baudas.

Statau už baudas – juk mokės ne iš savo, o mūsų, mokesčių mokėtojų kišenės.

DAUGIAU TAUTOS IR TEISINGUMO

Snieguolė Tamulaitienė

kandidatė į Marijampolės savivaldybės tarybą, iškelta Tautos ir teisingumo sąjungos

14
Sąrašo nr.

KIEKVIENAS YRA ŽMOGUS

Gyvenu Marijampolėje ir pastebiu gražų miesto centrą, bet kartu neramina statistiniai duomenys:

- 2022 metais Marijampolėje registruota tik **491 gimęs** kūdikis ir **net 864** mirtys;
- **3 kartus** išaugęs (nuo 2001 metų) vaikų sergamumas cukriniu diabetu;
- **23 proc.** vaikų turi atsivorį ir toliau skaičiai sparčiai auga;
- **77-99 proc.** 15 metų vaikų dantys pažeisti karieso;
- jau dabar trūksta, o artimiausiais metais Marijampolėje truks jau apie **25-30 proc.** sveikatos apsaugos, švietimo ir socialinės pagalbos specialistų, nes garbaus amžiaus darbuotojai išeina į užtarnautą poilsį - pensiją.

Bėgimas nuo skaudžios tiesos, sunkių darbų ar abejingumas aplinkai jos nepakeis. Mūsų tauta nyksta, visuo menės sveikata sparčiai prastėja.

Ši situacija paskatino mane iš visuomeninės aktyviau įsijungti į politinę veiklą. Tapau pernai susikūrusios Tautos ir teisingumo sąjungos (apsijungė centristai ir tautininkai) nare, kandidatė į Marijampolės savivaldybės tarybą.

Manau, kad veikdami vieningai žmonių labai galime nustatyti svarbesnes miesto ir visos savivaldybės poreikių finansavimo kryptis.

Pritariu mūsų kandidato į merus Gintaro Skamaročiaus pasiūlymui šiuo klausimu visoms Marijampolės politinėms partijoms **pasirašyti susitarimą**, skubiai parengti ir pasirašyti ilgalaikę Gimstamumo skatinimo, žmonių ir specialistų susigrąžinimo bei pritraukimo programą 2023-2030.

Šios programos rengimas ir įgyvendinimas bei miesto ir kaimo žmonių sveikatingumas, eilių ligoninėje panaikinimas dar šiais metais, tautiškas bei pažangus vaikų ir jaunimo ugdymas, sveikas maitinimas darželiuose ir mokyklose, atvirų sporto salių ir viešųjų sveikatinimo erdvių kūrimas bei prieinamumas – tai pagrindiniai mano įsipareigojimai tapus ir dirbant savivaldybės tarybos nare.

Pagrindinės mano gyvenimo tiesos – meilė Kūrėjui, Gamtai ir Žmonėms, noras gyventi dorai.

Kviečiu kovo 5 dieną balsuoti už Tautos ir teisingumo sąjungą Nr. 14 bei mūsų kandidatę į Marijampolės savivaldybės merus Gintarą Skamaročių.

Snieguolė TAMULAITIENĖ

Kandidatė į Marijampolės savivaldybės tarybos nares, mano numeris 14 sąrašė – 3.

Kovo 2 d., 19 val. kviečiame žiūrėti **Marijampolės TV** rinkimų laidą bei geriau pažinti **Tautos ir teisingumo sąjungos** kandidatus.

1 balsavimo biuletenis (kandidatai į tarybos narius)	2 balsavimo biuletenis (kandidatai į merus)
<p>BALSAVIMO PAVYZDYS</p> <p>☒ 14 TAUTOS IR TEISINGUMO SĄJUNGA (centristai, tautininkai)</p> <p>Pirmumo balsai Į langelius įrašykite kandidatų numerius.</p> <p>1 3</p>	<p>MES UŽ VILTĮ TEIKIANTĮ MERA</p> <p>BALSAVIMO PAVYZDYS</p> <p>☒ GINTARAS SKAMAROČIUS TAUTOS IR TEISINGUMO SĄJUNGA</p>

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Tautos ir teisingumo sąjungos (centristų, tautininkų) rinkimų sąskaitos. Užs. Nr. 37

Kad valstybės šventės taptų asmeninėmis

Sonata VIZGAUDIENĖ, psichologė. Valstybinė šventė tampa svarbi, kai suvokiame jos prasmę ir turime asmeninį ryšį su minima data. Todėl nacionalinės šventės yra puiki proga prisiminti savo šaknis, šalies ir giminės istoriją, apie tai papasakoti vaikams ir drauge patirti, kad Lietuvą kuriame nuolat ir kartu.

Tremtinių, partizanų, Lietuvos kariuomenės savanorių ar signatarų šeimose Vasario 16-oji vienaip ar kitaip tyliai būdavo minima net okupacijos metais, todėl su tokia atmintimi užaugę vaikai perduoda tai savo vaikams labai natūraliai – valstybės šventė yra ir asmeninė šventė. Jei jokių tautinių tradicijų šeimoje nepaveldėjote, galima jas pradėti kurti patiems. Ritualai padeda įsiminti ir kuria ryšius.

Tautinės šventės neturi tokių griežtų, nusistovėjusių papročių, kaip kalendorinės ir religinės, sutampančios su metų laikų ritmu ir turinčios gilią tradiciją. Todėl minint valstybines šventes galima pasitelkti vaizduotę, improvizuoti ir prisitaikyti prie šeimos pomėgių. Pavyzdžiui, jei kasmet su vaikais šia proga gaminsite kokį nors įsimintiną patiekalą – kad ir tautinės vėliavos spalvų želė, lankysite muziejų, kopsite į piliakalnį ar drauge su kaimynais giedosite himną ir žaisite stalo žaidimus apie Lietuvą, tą dieną vaikai nuo mažens įsimins.

Kuo mažesni vaikai, tuo lankščiau ir noriau priima tėvų siūlomą veiklą. Jos Vasario 16-ąją gali būti vienos, Kovo 11-ąją ar Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną – kitos, bet kasmet pasikartojančios, jau iš anksto žinomos ir laukiamos. Vėliau paaugliams šeimos išvykos ar vaisės greičiausiai pažadins nostalgiją, kuri sustiprins ryšį ne tik su švente, bet ir su artimaisiais.

Verta vaikams trumpai papasakoti apie minimą datą ir

kasmet istoriją pakartoti, žinias praplečiant ir pagilinant. Labai vertinga apie praeitį kalbėti per savo giminės istoriją, net jei tiesioginių sąsajų su istorinėmis asmenybėmis ar įvykiais neturite. Galima kartu pavartyti senus šeimos nuotraukų albumus, prisiminti protėvius, jų darbus, o paskui paieškoti šiandienos Lietuvos žmonių pasiekimų, taip skatinant pažinti, džiaugtis ir didžiuotis savo šalimi.

Vaikams paprastai patinka klausytis šaunių istorijų apie savo senelius ir prosenelius, be to – tai lyg priartina prie šalies įvykių ir padeda suvokti laisvės prasmę ir jos kainą. Tiesa, labai svarbu nepainioti tautiško su politika. Vaikų kritinis mąstymas nėra pakankamas, kad atskirtų griežtą kritiką, pasipiktinimą politikais, socialinėmis problemomis nuo požiūrio į savo prigimtą šalį apskritai, į jos kultūrą, paveldą, istoriją. Todėl reikėtų vengti apibendrinimų ir labai aiškiai pasakyti, kuo didžiuojatės.

Vėliava, himnas ar kiti valstybę pristatantys simboliai taip pat sustiprina šventinę dvasiją, nes tuomet galime viską įprasminti vaizdiniu ir suvokti įvairiomis formomis: per spalvą, formą, muziką. Atributika, pavyzdžiui, aprangos detalės, irgi turi prasmę.

Juk smagu pasipuošus trispalve kepure ar pirštine išlieti į švenčiančią minią ir sutikti ten kitus panašius į save. Taip siunčiame žinutę, savotišką linkėjimą aplinkiniams ir sulaukiame atsakymo. Tuomet lengva pajusti, kaip auga bendrystės jausmas – lyg aikštėje per krepšinio varžybas. Beje, išskėlus trispalvę nebūtinai deklaruojama – „esu lietuvis“ pagal tautybę. Tai gali būti tiesiog pagarbos ženklas šaliai, kurioje gyvenama dabar ar su kuria sieja artimas ryšys, nors gimtoji kalba ir ne lietuvių. Simboliai valstybinių švenčių proga galėtų kurti ryšį ir dialogą tarp visų šalies gyventojų.

Beveik 185 000 nepasiturinčių

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informacija. Prasidėjo pirmasis šiais metais paramos maisto produktais dalijimas, kuris tęsis skirtingose savivaldybėse iki kovo mėnesio vidurio. Parama nepasiturinčius gyventojus šiemet iš viso pasieks šešis kartus, be šio dalijimo – dar balandžio, birželio, rugpjūčio, spalio ir gruodžio mėnesiais. Kartu su birželio ir gruodžio mėnesių maisto produktų dalijimais gyventojai sulauks ir paramos higienos priemonėmis.

Sunkiau besiverčiančius gyventojus pasieks paramos krepšelis, kurį sudarys: UAT pienas, kiaušienos konservai, konservuoti žalieji žirnėliai, perlinės kruopos, grikių kruopos, greito paruošimo avižų košė su vaisiais arba uogomis ir kvietiniai miltai.

Visi paramos paketai bus iš anksto supakuoti ir paruošti iš-

sinešti, todėl asmeninių krepšelių žmonėms atsinešti nereikės.

Paramos dalijimus organizuoja savivaldybių administracijos bei labdaros ir paramos fondas „Maisto bankas“ ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija. Parama dalijama daugiau nei 600 punktų visoje Lietuvoje. Dėl tikslaus dalijimo laiko gyventojai turėtų kreiptis į savo seniūniją arba šios informacijos ieškoti savo savivaldybės administracijos bei „Maisto banko“ interneto puslapiuose.

Maisto produktus gali gauti tie gyventojai, kurių vidutinės mėnesinės pajamos vienam šeimos nariui šiuo metu neviršija 235,50 eurų per mėnesį. Esant objektyvioms priežastims, savivaldybių administracijos nustatyta tvarka, parama gali būti skiriama, kai pajamos viršija nurodytą sumą per mėnesį.

DAUGIAU RŪPESČIŲ DAUGIAU SUPRATIMO

Marijampoliečių SAUGA – svarbiausias savivaldybės rūpestis!

Įsipareigoju rūpintis:

1. Marijampolės miesto ir žmonių CIVILINE sauga
2. Iškelti iš miesto centro pavojingą, sprogia „Naftos bazę“ į saugią vietą!
3. Pastatyti „Aušros“ tiltą per Šešupę

(Projektą padarėme per pusę metų, kai kiti apie statybas kalba jau 10 metų.)

Rolandas Jonikaitis **14** Partijos nr.

TAUTOS IR TEISINGUMO SĄJUNGA
(Centristai, Tautininkai)

2

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Tautos ir teisingumo sąjungos (centristai, tautininkai) rinkimų sąskaitos. Užsakymo Nr. 032

KARTU KURKIME DRAUGIŠKĄ SAVIVALDĄ

SARAŠO NR.

9

Nr. 6

**Paulius
LABANAUSKAS**

Teisininkas

Nr. 2

**Jonas
BIELIAUSKAS**

Gydytojas

Nr. 1

**Vaida
PITUŠKIENĖ**

Kandidatė | Marijampolės merus

Nr. 4

**Kęstutis
TRAŠKEVIČIUS**

Marijampolės kolegijos dekanas

Nr. 5

**Vytenis
SKROBLAS**

Architektas

KOMPETENTINGA, ATSAKINGA IR KŪRYBIŠKA KOMANDA

Politinė reklama. Bus apmokėta iš TS-LKD kandidatų sąrašo Marijampolės rinkimų apygardoje politinės kampanijos sąskaitos. Užs. Nr. 022.

BALSAVIMO PAVYZDYS

VAIDA PITUŠKIENĖ

9

TĖVYNĖS SAJUNGA-
LIETUVOS KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI

Į langelius įrašykite
kandidatų numerius

1

2

4

5

6

Apie moters balsą, stuburą ir supermamos kostiumą

Vaiva ARNAŠĖ. „Niekaip nesuprantu moterų, kurios džiaugiasi, kad štai ją vyras išleido kažkur išeiti vakare. Kaip kažkas turi išleisti ar neišleisti suaugusio laisvo pasirinkimuose žmogaus. Moteris turi turėti stuburą, savo balsą tiek namuose, tiek darbe, tiek verdant socialiniame burbulė“, – įsitikinusi socialinių mokslų daktarė, edukologė, keturių vaikų mama Austėja LANDSBERGIENĖ. Ji vienintelio Lietuvoje moterų universiteto „WoW“ klausytojoms paruošė paskaitą apie savęs paiešką, moters vaidmenį visuomenėje.

- Kiek savęs paieškose yra mados, o kiek tikrojo ieškojimo?

- Jeigu žmogus turi klausimų ir ieško atsakymų, tai yra gerai. Anksčiau gyvenome kitokioje visuomenėje: tėvai visada žinodavo geriau, ką jų vaikas ar paauglys, ar net jau suaugęs žmogus turi daryti – pasakydavo, kur jam studijuoti, kokį gyvenimo kelią, darbą ar partnerį rinkti. Tai gan stipriai žalojo mūsų visuomenę. Akivaizdu, kad šalys, kurios ilgesnį laiką buvo laisvos, kurių žmonių emocinis raštingumas labiau išlavintas, jaučiasi laimingiau.

Aišku, savęs paieškos mada egzistuoja. Bet žmogus, kuris žvalgosi, iš tokių paieškų gali grįžti laimingas. Lygiai taip pat patirti laikiną nusivylimą, supratimą, kad tai jam nereikalinga. Dar kitus žmones paieškos atveda į naujas veiklas, projektus, kuriuose jie jaučiasi labiau save realizuojantys. Ne tik labai svarbu atrasti savo balsą ir jį turėti, bet labai svarbu, jį turint, neperrėkti kitų. Stebuklingos formulės, kuri tinka kiekvienam, nėra. Galiau pasidalinti tik tuo, kas man veikia, ir kas mano atveju efektyvu, bet savo stebuklingą formulę turime atrasti patys.

- Kaip patartumėte atrasti savo balsą?

- Čia gan subtili tema, bet pateiksiu pavyz-

dį iš savo profesinės srities. Maždaug prieš dešimt metų pastebėjome, kad mokytojai pradeda dirbti ir netrukus meta darbą be rimtos priežasties. Ateina žmogus entuziastingai nusiteikęs dirbti rugpjūčio mėnesį, o spalį jau pasakoja, kad neatrado savęs dirbdamas su vaikais ir išeina, nes nenori būti nelaimingas. Bet ką reiškia „nelaimingas“? Nelaimingas žmogus yra priespaudoje, skausme, kančioje, o dabar noriu – nenoriu, patiko – nepatiko, apsisukau ir išėjau. Anksčiau tokių dalykų nebuvo. Pradėjus mokslo metus mokytojai juos pabaigti yra atsakomybės, pareigos ir garbės reikalas. Ieškoti savęs nėra blogai, tik reikia nepamiršti ir atsakomybės.

- Su kuo visa tai susiję?

- Manau, kad iš dalies su modernia tėvyste. Mes, edukologai, pastebime, kad tėvai užaugino nuo visko apsaugotus vaikus: labai stengėsi, kad jie nepatirtų liūdesio ar nesėkmių – tokių dalykų, dėl kurių iš esmės nereikia pergyventi, nes jie yra gyvenimo dalis. Blogas pažymys ar konfliktas su draugu – tai gali būti vaikui ieškoti būdų, kaip įveikti šiuos sunkumus. Vaikai, o ne jų tėvai, turi kurti santykius, išmokti juos puoselėti. Labai daug tėvų eina į mokyklas aiškintis elementarių dalykų, kuriuos padaryti gali pats vaikas. Jeigu jis pradinukas, viskas gerai, bet kai vaikas vyresnis, tai pirmiausiai jo turime klausyti, ar kalbėjo su mokytoju, ar pasisakė, kas neaišku ar nepatinka. Jei vaikas atsako, kad kalbėjo ir jo neišgirdo, tada tėvams reiktų įsikišti, bet ne iš karto bėgti užsivilkus supermamos kostiumą ir pakelti balsu aiškinti mokytojai, kokia ji nevykėlė, nes jos vaikas gavo 7. Tad pasakymas, kad aš noriu, kad mano vaikai visada gerai jaustųsi, nėra teisingas, nes tai reiškia neadekvačiai matyti pasaulį. Gyvenime yra ir mirtis, ir skausmas, ir nesėkmės, ir išdavystės, ir konfliktai, ir daugybė kitų

dalykų. Visais atvejais vaikas turės susidoroti su iškilusiais iššūkiais, nes labai daug dalykų vyksta ne taip, kaip norėtume. Reikia nepamiršti: ką sudėsi į vaiką, tą ir turėsi. Tad siūlyčiau „dėti“ gyvenimo įgūdžius, nes jie pravers. Taip pat svarbus balansas tarp teisių ir pareigų. Nes jos sudaro pilnatvę, kurią kiekvienas mūsų galime pasiekti.

- Koks vyro vaidmuo moters karjeroje?

- Labai svarbus. Aišku, visokių yra vyrų. Jeigu moteris dėl šeimos aukoja savo karjerą ir jos svajonių tikslas visada buvo šeima, tai yra puiku. Abu žmonės to nori, sutarė ir gyvena.

Tačiau, jei moteris siekia karjeros, o vyras klausia, kas dabar bus su šeima, tai klausčiau, kas jis yra? Visuomet galima pasiskirstyti pareigomis, sutarti, kas kada vaikus prižiūri, į mokyklas, būrelius nuveža, valgyti pagamina. Yra moterų, kurios sako, kad jas vyrai išleido dirbti ar dar gražiau – pagaliau išleido išeiti vakare viena. Kokia laimė! Laisvas žmogus, galintis rinktis, naudoja tokį žodį kaip „išleido“. Su moterimis elgiamasi kaip su mažais vaikais, kai jos pačios tokį elgesį pateisina.

Suaugę žmonės atsakingi už save ir pasirinkimus. Esu mačiusi ne vieną situaciją, kai vyras savo žmonos neišleidžia net į darbo renginį, nes ji privalo grįžti namo, pagaminti vakariene, prižiūrėti vaikus, būti kartu su vyru. Tokiu atveju moteris dažniausiai renkasi šeimą, tačiau kiek ji jaučia laimės, didelis klausimas. Mūsų kultūroje moterims vis dar skiepijamas nuolankumas. Beje, nuolankumas yra puiki ir moterų, ir vyrų savybė. Tačiau kai nuolankumas virsta hiperbolizuota savo versija, jis tampa nebe nuolankumu, o priespauda ir paklusnumu.

- Dauguma užimtų moterų paklydusios tarp skirtingų vaidmenų, kuriems suskaičiuoti neužtektų dviejų rankų pirštų.

Kaip atskirti, kas yra svarbiausia?

- Namuose svarbiausia yra šeima. Darbo aplinkoje – darbas. Nerasdami balanso tarp darbo ir šeimos „plyštame“. Labai svarbu turėti charakterį, stuburą bei išlaikyti šaltą protą. Pavyzdžiui, vaikams paprašius pagalbos, kai esate darbo susirinkime, reiktų trumpai atsakyti, kad kalbėti negalite. Aš nesileidžiu į jokiais kalbas su vaikais darbo metu. Pažadu, jog galėsime pakalbėti apie tai namie. Reikia turėti tvirtumo, sveikos nuovokos ir nestatyti savo kolegų į nepatogią padėtį, neversti jų laukti, kol išspręsi savo šeimos problemas.

Kalbant apie vyro vaidmenį pasiskirstant pareigas, niekur neparašyta, jog visi namų darbai šeimoje skirti moteriai. Mes, moterys, šeimoje turėtume siekti vaidmenų lygybės. Pasiskirstius, namų ruošos ar vaikų priežiūros darbai netrukdyt nei moters, nei vyro karjerai. Pasiskirstyti darbais galima ir pagal pomėgius. Yra vyrų, kurie labiau mėgsta užsiimti kulinarija nei vairuoti automobilį. Nereikia savęs riboti darbais, galima jais periodiškai susikeisti. Aš ketvirtį amžiaus su vyru gyvenu ir neįsivaizduoju, jog jis negalėtų sutvarkyti namų. Savo vaikus esu išmokiusi absoliučiai visų namų apyvokos darbų. Tikrai žinau, jog gyvendami vieni jie neprazūtų.

Dauguma dalykų mums įperšama vien tam, kad visuomenėje atrodytume malonios, geros ir teigiamos. Be to, nuolat esame lyginamos su kitomis moterimis. Labai gerbiu mamas, kurios kelias penktą ryto, kad pasirūpintų vaikais, bet neretai vėliau girdžiu jų priekaištus bei nusivylimą, kai vaikai pasirenka ne tą gyvenimo kelią ar partnerį. Tuomet mamos ima gailėtis savo iššvaistyto laiko. Taip pat pastebiu, kad dažnai mamos susitapatina su savo vaikų gyvenimais. Antai viena mama pasakojo, kaip jos su dukra mokosi „sėdėti ant puoduko“. Mes galime padėti vaikui, jį mokyti, bet kartu su juo nesėdame ant puoduko. Nuo mūsų kalbos retorikos viskas ir prasideda.

„Juodai dienai“ neatsideda

„Intrum“ kreditų valdymo bendrovės paskelbtos naujausios Europos vartotojų mokėjimų ataskaitos duomenys rodo, kad ketvirtadalis lietuvių nenumatytiems išlaidoms yra sukaukę mažiau nei vieno mėnesio atlyginimui prilygstančią sumą, o 44 proc. gyventojų kiekvieną mėnesį sutaupoms atsideda mažiau nei dešimtadalį pajamų, o penktadalis nesutaupo nė kiek.

Be to, 8 iš 10 lietuvių nerimauja dėl infliacijos poveikio jų sutaupoms, o 67 proc. baiminasi, kad negalės užsitikrinti finansiškai saugios senatvės. Beveik du trečdaliai (62 proc.) gyventojų nepatenkinti suma, kurią sutaupo kiekvieną mėnesį.

Anot „Intrum“ vykdančiosios direktorės Baltijos šalyse Ilvos Valeikos, tai lemia mažėjanti gyventojų atsparumą galimiems ekonominiams sukrėtimams ir didina įsiskolinimų riziką. Sunkumai, su kuriais gyventojai susiduria užsitikrindami būtinus finansinius rezervus, yra grėsmė ne tik jų pačių materialiniam saugumui, bet ir visos ekonomikos gyvybingumui, nes laiku nevykdomi finansiniai įsipareigojimai apsunkina gyvenimą verslams, kurie šiuo metu taip pat patiria didesnę finansinę spaudimą.

I. Valeikos teigimu, dabartinėje ekonominėje situacijoje ypatingai svarbu atsakingai kontroliuoti savo

išlaidas, prioritetą teikiant turimų finansinių įsipareigojimų vykdymui ir būtinosioms reikmėms. Finansiniam rezervui ir taupymui reikėtų pasistengti skirti bent dešimtadalį per mėnesį gaunamų pajamų.

Dabartinėje ekonominėje situacijoje ypatingai svarbu atsakingai kontroliuoti savo išlaidas, prioritetą teikiant finansinių įsipareigojimų vykdymui ir būtinosioms reikmėms. Finansiniam rezervui ir taupymui reikėtų pasistengti skirti bent dešimtadalį per mėnesį gaunamų pajamų.

Savo ruožtu Lietuvos bankų asociacijos prezidentė Eivilė Čipkutė sako, kad kiekvienam gyventojui patartina turėti sukaupus bent 3–6 mėnesių būtinųjų išlaidų dydžio finansinį rezervą, kuris leistų išvengti nepatogumų staiga netekus darbo ar susirgus. Tai ypač svarbu, jei turima ilgalaikių finansinių įsipareigojimų – pavyzdžiui, paskolų ar lizingu įsigytų pirkinių.

Europos vartotojų mokėjimų ataskaitos duomenys rodo, kad rekomenduojamo dydžio finansinį rezervą Lietuvoje užsitikrinti pavyksta ne visiems gyventojams. Daugiausiai (27 proc.) gyventojų teigė nenumatytiems atvejams turintys sukaukę vieno mėnesio

SAUGOSIU, PUOSELĖSIU ISTORINĘ ATMINTĮ

TĖVYNĖS SAJUNGA
LIETUVOS KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI
Šarašo numeris **9**

10

Pirmumo balsai

| langelius įrašykite kandidatų numerius. Pavardžių rašyti nereikia

10 ROLANDAS RAIBIKIS

Marijampolės politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdybos pirmininkas

Politinė reklama. Bus apmokėta iš TS-LKD Politinės kampanijos sąskaitos. Užs. Nr. 034

atlyginimui prilygstančią sumą, 24 proc. gyventojų yra sukaukę 2-3 atlyginimų dydžio sumą, o tokia pat dalis – didesnę nei 3 mėnesių pajamų dydžio rezervą.

Ataskaitos duomenys atskleidžia, kad dažniausiai lietuviai taupo būtent tam, kad turėtų lėšų įvairiems nenumatytiems atvejams (30 proc.) ir siekdami užsitikrinti finansinį re-

zervą, kuris leistų išgyventi netekus darbo (21 proc.). Daugiau nei po dešimtadalį gyventojų taupo kelionėms (15 proc.) ir būstui įsigyti (11 proc.).

Europos vartotojų mokėjimų ataskaitą bendrovė „Intrum“ kasmet skelbia nuo 2013 metų. Šio tyrimo tikslas – pateikti patikimų duomenų ir įžvalgų apie Europos vartotojų

lūkesčius, finansinius įpročius, gebėjimą valdyti namų ūkio finansus ir naujausias tendencijas šiose srityse. Tyrimas atliktas 24 Europos valstybėse, kuriose apklausta ne mažiau kaip po tūkstantį gyventojų.

Kreditų valdymo bendrovė „Intrum“ veikia 25 šalyse. Joje dirba daugiau nei 10 tūkstančių specialistų.

Marijampolės (ne)augimą lems verslas

Kostas JANKAUSKAS

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos Marijampolės savivaldybės taryboje narys

17 tūkstančių

Šventadieniais ar šiaip pavakary Marijampolės miesto centre sutiksi vos vieną kitą žmogų. Nėra šurmulio ne tik dėl to, kad neturime gilesnių tradicijų burtis draugėn, pasišnekučiuoti, vienokiomis ar kitokiomis naujienomis pasidalinti. Viena priežasčių – mieste mūsų sumažėjo 17 tūkstančių. Girdite – 17 tūkstančių! Kas trečias darbingiausias miestelėnas išvažiuo iš Marijampolės. Nesmerkiu jų, anaipol. Ir nemanau, kad būtina turime sulaukyti norinčius emigruoti. Jeigu jie mano, kad kitur jų laukia didesnės galimybės – pirmyn, lai užkariauja pasaulį! Tačiau jeigu jie emigruoja tik todėl, kad mato neįveikiamą biurokratizmą ir nemato nei savo, nei savivaldybės ilgalaikių perspektyvų ir neapsikenčia socialinio neteisingumo, savų protegavimo įsidarbinant, nenuostabu – dauge-

Politinė reklama. Bus apmokėta iš TS-LKD politinės kampanijos sąskaitos. Užs. Nr. 033

Laikas parodė, kad nuo sėdėjimo trinkelėmis išklotose gražiose aikštėse ir parkuose vidutiniai miestelėnai atlyginimai nekyla. O gal nekyla todėl, kad miesto vadovai mano, jog mūsų žmonių kvalifikacija žemesnė nei didmiesčių specialistų? Tikrai žemesnė? Suprantu, kad kiekvienas turi teisę vertinti savo kvalifikaciją. Šioje vietoje noriu klausti: ar vertinamas, gerbiamas, karjeros perspektyvas turintis žmogus paliks Marijampolę ar greta jos esant kaimą? Nepaliks. Todėl privalome traukti Marijampolę iš nykimo prarajos – gerbdami, pasitikėdami, skatindami ir žmogų, ir besikuriantį verslą. Ar ir jūs manote, kad verta pakovoti dėl oresnio gyvenimo?

liui nusvyra rankos. Įvairios panašaus pobūdžio apklausos rodo, kad šios piktžaidės – ne paskutinėje vietoje, todėl ir mūsų jaunimas nelieka Marijampolėje.

Kalta aplinka, ne valdžia?

Kokios bus miesto ir savivaldybės artimiausių keleto metų ar dešimtmėčio perspektyvos?

Atsakymo turėtume ieškoti pagrindiniuose dokumentuose – Marijampolės savivaldybės 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane bei savivaldybės strateginiame plėtros plane iki 2030 metų. Bent kiek besidomintiems miesto ir savivaldybės reikalais visi šie dokumentai svarbūs, jie lems, ar bus čia gyvenimas geresnis? Ar bus tenkinami tiek gyventojų, tiek verslo poreikiai. Minėti planai turi būti aiškūs, pagrįsti finansiškai ir įtikinami, suprantami žmogui. Ar jie tokie ir yra? Turiu galvoje – suprantami? Opozicinė Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija savivaldybės Taryboje tai ne kartą konstatavo.

Strateginiuose planuose turime rasti atsakymus, kaip ištraukti Marijampolę iš nykimo prarajos. Neturėdami darbingų žmonių mes būsim neįdomūs nei vietiniam verslui, nei užsienio investuotojui. Sakote, iš visur žmonės išvažiuoja? O tai jūs, gerbiami savivaldybės vadovai, savo kaltės čia nematote? Ar nesuvokiate, kad reikia būti žingsniu priešakyje, kad ne tik neišvažiuotu,

bet kad atvažiuotų, investuotų ir dirbtų žmonės mūsų savivaldybėje.

Apie viešųjų ryšių akcijas

Ar šmaikšti pernykštė „Darom 230“, kaip teigta, skatinusi gimstamumą, buvo rezultatyvi? Ar miesto jubiliejaus proga skatintas „darymas“ jau duoda rezultatų? Pritariu, kad visos, net pačios netikėčiausios, banaliausios, juokingiausios viešųjų ryšių akcijos – OK, jei gims daugiau vaikučių, o nebus tik tema pašmaikštavimui. Nes vaikų darželių ir mokyklų turime pakankamai. Ar bus, kad juos lanko? Ar bus, kas mokosi mokyklose? Kaimyninėje savivaldybėje (Kalvarijoje) telikęs vienas, girdite – tik vienas vaikų darželis!

Kad „darymas“ (ne tik vaikučių, bet ir reikšmingų darbų) vyktų, reikia, kad jauni žmonės uždirbtų ne minimumą. Privalome remti atvykstančius reikalingiausių profesijų specialistus pinigineis dotacijomis. Galime įvesti nemokamą viešąjį transportą, bet pirmiausia tas transportas turi būti pritaikytas gyventojų poreikiams, kad žmogus rinktųsi jį, nes pigiau nei nuosavu į darbą atvažiuoti. Jei darbuotojas gaus orų atlyginimą, to nemokamo transporto jam net nereikės – galės nusipirkti, ir ne tik bilietėlių – visko, ko reikia galės nusipirkti.

Mūsų, TS-LKD, frakcija įsitikinusi, kad turime ruoštis perimti šilumos ūkį į savo rankas, decentralizuoti gyvenviečių centrinį šildymą geriausių šalies savivaldybių

pavyzdžiu. Turime taip sutvarkyti sveikatos priežiūrą, kad patekti pas gydytoją ligonis galėtų ne po trijų savaičių, o kai pagalba išties reikalinga. Reikalingos nedidelės investicijos, nedaug trūksta, kad miesto centrinė dalis būtų žmonėms artima, miela ir naudojama. Artėja atliekų tvarkymo operatoriaus atrankos konkursas – analizės nėra, galimos kainų prognozės niekas net nesvarsto, o kainos šuolis gali būti labai smarkus. Norėtusi daugiau estetikos ir tvarkos visoje atliekų surinkimo ir tvarkymo sistemoje.

Apie savivaldos (ne)įgalumą

Manau, kad ir dėl oresnio atlyginimo verta pakovoti. Sakysite, vietos savivalda nieko negali? Gali. Kodėl mūsų dirbančiųjų vidutiniai atlyginimai nėra 80 proc. nesiekia šalies vidurkio? Kodėl vienos savivaldybės įmonių lyginamasis skaičius didesnis nei kitose? Todėl, kad ten yra daugiau rūpesčio verslu, daugiau bendravimo ne tik su vietinio verslo atstovais, bet ir su galimais investuotojais, kurie kovoja dėl darbuotojų. Beje, galime pakviesti į darbo rinką dar energingus ir pageidaujantiems darbuotis mūsų senjorus, ieškoti verslų riboto darbingumo žmonėms. Mūsų žmonės labai darbštūs, sumanūs ir pragmatiški. Dėl jų verta pasistengti.

Kaip? Pavyzdžiui, sumaniai investuojant į pirminę infrastruktūrą, pasiūlant verslui didesnę pasirinkimą paruoštų sklypų gamybai.

Pasistengti ir dėl kuriančių mini verslus sau. Tai tikrai atsipirks, net su kaupul! Gi dabar išbarstome savivaldybės surenkamus viršplaninius milijonus ir dejuojame, kad mažai naujų įmonių, kad mokami maži atlyginimai.

Išsivadavime iš periferinių marškinių

Vien tik daugelį metų puoselėjamas LEZ-as marijampoliečių lūkesčių neišspręs, reikia esminio bei ilgalaikio nuoseklaus darbo, proveržio, reikia išsivaduoti iš periferinių marškinių, reikia didesnių ambicijų, aukštesnio lygmens marketingo, tiesioginių kontaktų parduodant subrandintas idėjas dideliems ir mažiems verslų valdytojams. Štai per vienintelį Lietuvos miesto vidurį nutiestas europinės vėžės geležinkelis, bet šios unikalios aplinkybės, panašu, negebame išnaudoti. Marijampolės įmonės su esamu išplėtotu privažiavimo geležinkelio kelių tinklu galėtų tapti didžiuliu krovinių perkrovimo terminalu. Reikia tik bendrų pastangų ir pritarimo prisijungti įmonėms dar ir prie europinio standarto geležinkelio.

Norisi tikėti, kad rinkimai įkvėps naujai išrinktus vadovus su naujomis galiomis degti naujomis idėjomis, kuriančiomis oresnį gyvenimą savivaldybės žmonėms.

Jūsų teisingas pasirinkimas - Kovo 5-ą!

Balsuokite už Marijampolę, kurioje gera gyventi ne tik valdžios artimiesiems ir draugams!

Prieš eidami balsuoti/mesdami biuletenį pagalvokite, ar gyvename geriau nei prieš ketverius metus, kai pradėjo dirbti dabartinė savivaldybės taryba?

Jei domitės teatru, kiek prisimenate premjerų?

Jei sportu - ar buvote arenoje, kurią žadėjo valdžia?

Jei turėjote sveikatos problemų, prisiminkite, kiek laukėte eilėje.

Kodėl tiek daug mokate už elektrą ir šildymą?

Kodėl jūsų vaikai išvyksta mokytis ir gyventi į kitus miestus?

Kodėl miestas kasmet traukiasi...?

- Todėl, kad nei meras, nei taryba nė piršto nepajudino spręsti šias problemas, nors galėjo ir privalėjo.
- Jei norite toliau taip gyventi, balsuokite už juos.
- Jei norite gyventi oriai, yra kitų žmonių, kurie pasirėngę tuo pasirūpinti, o kad sugeba, jie ne kartą įrodė darbais. Balsuokite už Marijampolę, kurioje gera gyventi ne tik valdžios artimiesiems ir draugams!

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Krikščionių sąjungos politinės kampanijos sąskaitos. Užs. Nr. 035

Jūsų kandidatas į Marijampolės savivaldybės mero pareigas
Gediminas AKELAITIS
ir jo vedami Krikščionių sąjungos kandidatai į savivaldybės tarybą.
Sąrašo numeris 4

Kokybės ženklas ant pakuočių: pigus triukas ar pagalba pirkėjams?

UAB „Bosanova“. Ant maisto produktų pakuočių visada galima rasti vartotojui naudingos informacijos: ne tik pavadinimą, iliustraciją, serviravimo pavyzdžius, bet ir sudėtį, alergenų bei tinkamumo

vartoti terminą. Toks aiškus ir neklaidinantis informacijos pateikimas yra reglamentuotas Europos Sąjungos teisės aktu.

Beje, ant kai kurių pakuočių galite rasti ir specialius kokybės

ženklus, kurie vartotojams ne visada yra pažįstami.

Tikslūs pavadinimai

Išvykus už ES ribų, maisto produktų pasirinkimas gali tapti kiek sudėtingesnis. Pavyzdžiui, margarinas parduodamas tokiais pavadinimais kaip „Negaliu patikėti, kad čia ne sviestas“, „Ar tai galėtų būti sviestas?“, „Sviesto skonis“ ir pan. Mums tai atrodo labai neįprasta, nes ES šalyse tokie pavadinimai identifikuojami kaip pirkėjų klaidinimas ir yra draudžiami.

ES teisės aktai nurodo ir daugiau taisyklių. Visi ES šalyse parduodami fasuoti maisto produktai privalo turėti pavadinimą etiketėje nurodant sudėtį, alergenų, galiojimo datą, kilmės šalį, kiekį, gamintojo ar importuotojo pavadinimą bei adresą, laikymo ir/arba vartojimo sąlygas, jei reikia – ir vartojimo instrukcijas.

Negarantuojama kokybė

Nors ES labai griežtai reglamentuoja informacijos ant maisto produktų pateikimą, kokybės ženklai ant pakuočių nėra privalomi ir bendrai reglamentuojami.

Paprastai tai yra pačių gamintojų sprendimas puoselėti aukštą savo gaminių kokybę, įrodyti ją nepriklausomose laboratorijose ir informuoti apie tai pirkėjus specialiu žymėjimu.

Šiuo metu Lietuvoje naudojamus kokybės ženklus galima suskirstyti į dvi grupes: nacionaliniai, kurių naudojimą prižiūri Žemės ūkio ministerija, bei nepriklausomų kokybės tyrimų laboratorijų suteikiami kokybės ženklai. Abiem atvejais

kokybės ženklus turi patvirtinti trečioji šalis – tai reiškia, kad produktų gamintojai negali savarankiškai sugalvoti ir ant pakuotės uždėti savo kokybės ženklo, nes tai būtų šališkas sprendimas ir klaidinanti informacija.

Vis dėlto egzistuoja dar viena ženklo rūšis, kurią gamintojai dažnai tiesiog susigalvoja patys, arba nusiperka konkursuose: tai įvairūs apdovanojimai, medaliai ar kitokie titulai. Bet svarbu suprasti, kad ant pakuotės esantys medaliai ar „100% kokybė“ užrašai nėra oficialūs kokybės ženklai, kuriuos prižiūrėtų nepriklausomi atstovai, todėl tai nėra kokybės garantas pirkėjui.

Nacionalinė sistema

Lietuvoje išduodami du nacionaliniai kokybės ženklai: „Kokybė“ ir „Nacionalinė kokybė Lietuva“. Natalija Guseva iš Žemės ūkio ministerijos pasakoja, kad pirkėjas, pasirinkęs produktą, paženklinatą vienu iš Nacionalinės maisto kokybės sistemos ženklo, gali būti tikras, kad prekė atitinka šiam ženkliui keliamus reikalavimus. Be to, tai ir patvirtinimas, kad prekė yra patikrinta, o jos kokybė nuolat prižiūrima akredituotos sertifikavimo įstaigos.

„Nacionalinės maisto kokybės sistemos reikalavimai viršija taikomus įprastinei produkcijai. Šie reikalavimai aptarti nacionaliniu lygmeniu ir notifikuoti Europos Komisijai siekiant identifiikuoti geriausius gamybos būdus, leidžiančius pagerinti produkcijos kokybę mažinant poveikį aplinkai ir atsižvelgiant į gyvūnų gerovę“, – sako N. Guseva.

Nacionaliniais maisto kokybės ženklais pažymėti produktai pasižymi natūralumu, maistingumu bei aplinkos tausojimo aspektais. Jų gamybos procese ribojamas mineralinių trąšų, pesticidų, vais-

tų naudojimo kiekis, dažnumas ir laikas, įgyvendinami paukščių auginimo be antibiotikų reikalavimai. Auginant žemės ūkio kultūras naudojamas tik minimalus trąšų kiekis, kuris apskaičiuojamas pagal dirvos tyrimo rezultatus bei maisto medžiagų balansus.

„Eurofins“ ženklas

Lietuvoje galima rasti maisto produktų, pažymėtų ne tik nacionaliniais, bet ir tarptautiniais kokybės ženklais. Vienas iš jų – „Eurofins“ kokybės ženklas. „Lidl Lietuva“ atstovas Karolis Lebednikas sako, kad juo žymimi maisto produktai, kurie reguliariai tikrinami „Eurofins“ laboratorijose, taip kontroliuojant ir užtikrinant aukštą kokybę.

„Eurofins“ – maisto, farmacijos produktų ir aplinkos tyrimų lyderis. Jo laboratorijose atliekami mikrobiologiniai vandens, maisto, žemės ūkio (grūdai ir grūdų produktai, kombinuotieji pašarai ir žaliavos jų gamyba, aliejinės sėklos) tyrimai. Iš viso yra net 800 „Eurofins“ laboratorijų visuose pasaulio žemynuose. Jose kasmet atliekama daugiau nei 360 mln. tyrimų.

K. Lebednikas atkreipia dėmesį, jog „Lidl“ vidiniai kokybės reikalavimai yra vieni reikliausių rinkoje, ir dažnai griežtesni už nacionalinius ar ES reglamentus ir reikalavimus: „Tokią kartelę sąmoningai nusistatėme patys, siekdami savo pirkėjams užtikrinti aukštą gaminių kokybę ir bėkompromisę saugą. Tą padaryti padeda nepriklausomos „Eurofins“ laboratorijos.“

Lietuvoje galima rasti „Eurofins“ kokybės ženklo pažymėtų pieno, mėsos, žuvies produktų. Nuo vasario mėnesio šį kokybės ženklą gavo ir Lietuvoje, mėsos perdirbimo įmonė „Nematekas“, „Krekenava“ bei „Samsonas“ gaminami „Lidl“ privataus prekės ženklo „Baroni“ ir „Pikok“ mėsos gaminiai.

Nr. 8 DARIUS KEMERAITIS

X Nr. 5 SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJA

8

Tęskime pokyčius Marijampolėje

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Lietuvos socialdemokratų partijos politinės kampanijos sąskaitos. Užs. Nr. 036

Marijampolė nebegali laukti!

Į Marijampolę reikia sugražinti tinkamą atstovavimą – ne raštais, o užsispyrimu ir atkakliu rezultato siekiu.

Privalome būti savo krašto sirgaliais: gyvenkime taip, kaip mes norime čia gyventi. Nenuleiskime rankų ir kovokime dėl mylimos Marijampolės ir jos savivaldybės, kad čia turėtume kiek įmanoma daugiau patrauklią aplinką, kad patys gyventojai, o ne kažkas iš šono spręstų, kokie jų savivaldybėje bus priimami sprendimai.

Kovo 5 d. savivaldybės tarybos ir mero rinkimuose prašau **neatiduoti** už mane ir mūsų komandą savo balso, o kviečiu ir prašau, **PASKOLINKITE** savo balsą mums ketveriems metams ir mes Jums gražinsime su kaupu!

8
SĄRAŠO NUMERIS

**Kandidatė į Marijampolės
savivaldybės merus**

**Vaida
GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ**

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Darbo partijos Marijampolės politinės kampanijos sąskaitos. Užs. Nr. 040

**Už žmonėms
dirbančią savivaldybę!**

11 sąrašo
numeris

1
Tadas
Račius

2
Arūnas
Sakalauskas

3
Lina
Simanauskienė

4
Zenius
Švirinas

5
Adolfiną
Blauzdžiūnienė

6
Gediminas
Klyvis

7
Genovaitė
Varnagirienė

8
Valdimantas
Kvietkauskas

9
Vilija
Mačonytė

10
Audrius
Mileckis

11
Danguolė
Uldinskė

12
Solveiga
Smelstoriūtė

13
Kristina
Sinkvičiūtė

14
Roberta
Šlepetienė

15
Mantas
Sakalauskas

16
Milda
Račiuvienė

Marijampolės savivaldybėje užsibuvę socialdemokratai pirmiausia rūpinasi savo partijos interesais, o **Liberalų sąjūdis** yra pasiruošęs išgirsti, suprasti ir atstovauti visus savivaldybės gyventojus. Savo komandoje sujungę vyresniosios kartos patirtį su jaunimo veržlumu ir naujomis idėjomis galime daug nuveikti įgyvendindami jūsų lūkesčius.

Mūsų tikslas – žmonėms atvira savivalda, kurioje sprendimai priimami tiesiogiai bendradarbiaujant su žmonėmis, įvertinant realius jų poreikius, o ne pagal vienašališką politikų supratimą.

Mes esame pasiryžę užtikrinti, kad:

- savivaldybės ir seniūnijų durys būtų atviros gyventojams, jų problemoms, idėjoms ir pasiūlymams;
- sprendimai gyventojams aktualiais klausimais būtų ne formalūs, o profesionalūs ir operatyvūs, priimami tiesiogiai bendradarbiaujant su žmonėmis;
- savivaldybės įstaigų ir įmonių veikla būtų skaidri;
- daugiabučių namų renovacijai būtų skiriamas išskirtinis dėmesys;
- kaimiškųjų vietovių infrastruktūra (keliai, vandentiekio ir kanalizacijos bei melioracijos sistemos) būtų gerinama tam skiriant maksimalų finansavimą;
- susisiekimo infrastruktūra atitiktų gyventojų poreikius, o viešosios keleivių vežimo paslaugos būtų nemokamos;
- ugdymo įstaigos nebūtų atitraukiamos nuo gyventojų, o jų finansavimas atitiktų poreikius;
- gyventojai gyvenamosiose vietovėse kvėpuotų švairiu oru ir turėtų geros kokybės vandenį;
- žaliosios (atsinaujinančios) energetikos plėtra būtų intensyviai skatinama;
- šilumos ūkis būtų valdomas ekonomiškai, siekiant sumažinti išlaidas šildymui;
- savivaldybė taptų investicijų traukos centru;
- smulkiajam ir vidutiniam verslui įsikurti bei plėtoti būtų sudarytos palankios sąlygos;
- jaunimui ir šeimoms būtų skiriama daugiau dėmesio;
- socialinės paslaugos būtų prieinamos kiekvienam žmogui;
- kultūros ir sporto paslaugos atitiktų šiuolaikinius reikalavimus.

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Liberalų sąjūdžio politinės kampanijos sąskaitos. Užs. Nr. 039

Paukščiai grįžta namo

Valstybinių miškų urėdijos (VMU) miškininkai planuoja sugrįžtančių paukščių ikurtuves išvalydami senuosius inkilus bei ruošdami naujus namus miško sparnuočiams. Žiemai baigiantis vieni pirmųjų mūsų kraštus savo giesmėmis pradeda džiugini žvirbliniai paukščiai, tad miškininkai pataria, į ką atkreipti dėmesį, norit pasigaminti ir iškelti inkilus šiems smulkiesiems paukščiams.

Pavasari miškai skamba nuo čiulbančių paukščių choro. Dalis paukščių giesmininkų sugrįžta iš šiltųjų kraštų, kita dalis – žiemoja. Žiemojantys paukščiai dažnu atveju anksčiau pradeda savo veisimosi sezoną nei parskendantys iš šiltųjų kraštų. Pavasariui įsibėgėjant šie paukščiai ieško tinkamų vietų krauti lizdus.

Geninių paukščių iškaluose uoksuose peri antriniai uoksiniai paukščiai, tokie kaip įvairių rūšių zylės, musinukės, varnėnai ir daugelis kitų rūšių. Uokse sukta lizdą ir auginti jauniklius gana saugu, nes jį išplėšti plėšrūnams būna sunkiau. Ne visuose miškuose yra pakankamai uokšų, tinkamų šiems paukščiams perėti, todėl galima miško giesmininkams pagelbėti – iškelti inkilus ir suteikti paukščiams naujus namus.

Iš kokių medžiagų miško giesmininkai, perintys inkiluose, suka savo lizdus? VMU specialistas Mindaugas Ilčiukas paaiškina, kad zylės perėti pradeda jau balandžio mėnesio pirmoje pusėje. „Didžiosios, mėlynosios, juodosios, kuoduotosios, paprastosios pilkosios zylės savo lizdams sukta kaip pagrindą naudoja samanai ir žvėrių plaukus bei šerius. Skir-

tingas zylių rūšis pagal lizdine medžiagą atskirti nelengva, tačiau patyrusieji akiai – įmanoma pagal papildomas į lizdo medžiagą įdėtas detales. Pavyzdžiui, mėlynoji zylė į lizdo medžiagą įterpia daugiau plaušų bei smulkių plunksnelių, o štai šiaurinės pilkosios zylės inkiluose perėti retai ir lizdeliui visai nenaudoja samanų. Zylės deda baltus kiaušinius su įvairaus intensyvumo rudomis dėmėmis. Margaspamės musinukės grįžta iš šiltųjų kraštų jau balandžio viduryje, o gegužę pradeda sukta lizdus ir perėti.

Kovo pradžioje parskridę varnėnai iš žiemaviečių iš karto perėti nepradeda – nes užsiima inkilo valymo darbais: išneša pemykščio lizdo liekanas“.

Smulkiems žvirbliniams paukščiams (zylėms, musinukėms) inkilai dažniausiai daromi apie 30 cm aukščio ir apie 15 cm pločio su 3 cm skersmens landa. Varnėno inkilas kiek didesnis, o landa – 5 cm. Inkilų kabinimo aukštis 3-5 metrai. Kabinant inkilą ant tvirtos šakos svarbu parinkti tinkamą vietą su geru priskridimu. Tankmėje pakabintuose inkiluose labiau kaupiasi drėgmė, o iškėlus inkilą atviroje vietoje pietinėje pusėje – dažnu atveju inkile gali būti per karšta. Pakabinti inkilą svarbu taip, kad jis laikytųsi stabiliai ir nesiūbuotų esant vėjui.

Šiais metais kovo 10 d. VMU gamtai neabejingus sparnuočių mylėtojus kvies pasitikti paukščius kartus su žmonės regioninių padalinių miškininkais ir iškelti sugrįžtančiams paukščiams namus. Akcijos „Paukščiai grįžta namo“ metu visoje Lietuvoje VMU iškels daugiau nei 8 tūkst. inkilų.

Kodėl verta rinktis Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatus į merus ir tarybas?

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga kviečia aktyviai dalyvauti rinkimuose kovo 5 d. ir balsuoti už šios partijos keliamus kandidatus į miestų merus ir tarybas. Mūsų kandidatai – dėmesingi, atsakingi, skaidrūs politikai, kurie įgyvendina tai, ką žada, kad savivaldybė tarnautų žmonėms, nes tokia jos paskirtis ir yra.

Kad merui būtų lengviau, taryboje reikalinga stipri ir didelė LVŽS komanda, kuri darys darbus, atspindinčius miestų ir miestelių bendruomenių valią, o tai savaime suprantama „valstiečių“ komandai. Visuose Lietuvos miestuose, taip pat Marijampolėje gyvena tradicines vertybes puoselėjantys žmonės.

Mes esame bene vienintelė partija, kuri drąsiai, atkakliai gina tradicines vertybes, vykdo šeimai palankią politiką.

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos Marijampolės skyriaus pirmininkas, Seimo narys Dainius Gaižauskas: „Matydami, kad šiandien kyla beprecedentė grėsmė tradicinėms vertybėms, mūsų vaikų saugumui dėl narkotikų dekriminalizavimo, matydami, kad centrinė konservatorių ir liberalų valdžia nededa jokių pastangų, kad mažėtų energijos sąnaudos, kad su jais kolaboruoja socialdemokratų ir Sauliaus Skvernelio partijos, kviečiame Jus šiuose rinkimuose parodyti centrinei valdžiai, kas jums svarbu ir kokią Lietuvą norite matyti. Tai bus protesto akcija, kurios centrinė valdžia neturės galimybių sutrukdyti. Šie rinkimai bus ženklas centrinei valdžiai, kad žmonės jos nenori.“

Dalyvaukite rinkimuose visi, nes jūsų balsas lemia viską, ir netikėkite tais, kurie sako, kad nereikia balsuoti. Savivaldos, o vėliau ir Seimo rinkimų ignoravimas naudingas dabartinei centrinei valdžiai. Bandydama Jus paversti politiškai neaktyviais, ji tik siekia naudoti sau.

Ateikite kovo 5 d. Pilietinis aktyvumas rinkimuose – efektyviausia protesto forma. Mažas rinkėjų aktyvumas – šios valdžios viltis ir tikslas. Pradėkime pokyčius nuo savivaldos!

Mes už vertybinę politiką.

„Marijampolė – visiems, ne tik saviems! Marijampolė – Tau!“

LIETUVOS VALSTIEČIŲ IR ŽALIŲJŲ SĄJUNGA

12

Sąrašo Nr.

Kviečiu balsuoti už kandidatą į Marijampolės merus

Kęstutį Tumelį ir visą LVŽS komandą!

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos politinės kampanijos sąskaitos. Užs. Nr. 038

Smarkus vaikas: „nurašyti“ charakteriui ar kreiptis į specialistus?

Milda LINABURKYTĖ, psichikos sveikatos centro „Neuromeda“ psichologė. „Jis tiesiog hiperaktyvus“, – frazė, kurią dabar dažnai apibūdinama dalis judrių vaikų. Bet ar žinome, ką iš tikro reiškia hiperaktyvumas ir koks suaugusiųjų elgesys būtų tinkamiausias susidūrus su aktyvumu ir dėmesio sutrikimu (angl. *attention deficit hyperactivity disorder*, ADHD) turinčiais vaikais? Šis sindromas dažniausiai nustatomas ikimokyklinukams arba pirmokams.

Pirmiausia gali būti pastebėtas padidėjęs vaiko aktyvumas – paprastai tai matyti jau 3-4 vaiko gyvenimo metais. Toks vaikas negali nusėdėti vietoje, yra labai šnekus, kalba greitakalbe. Perdėtas aktyvumas gali būti pastebėtas ir naktį, pvz., kai vaikas labai dažnai vartosi.

Dėmesingumo stoka, kaip ir impulsyvumas, pasireiškia kiek vėliau – 5-8 gyvenimo metais. Vaikas nesugeba išlaikyti dėmesio, nuo pagrindinės veiklos jį labai lengva atitraukti pašaliniais vaizdais ar garsais, vaikui nesiseka baigti pradėtų darbų, jis daro daug klaidų, yra užmaršus.

Impulsyvumas pasireiškia tuo, kad pirmiausia atliekamas veiksmas, o tik po to galvojama, kas padaryta. Impulsyvus vaikas dažniausiai puola atsakinėti į klausimus jų iki galo neišklauses, nesulaukęs savo eilės imasi veiksmo, įsiterpia į kitų pokalbius, trukdo, gali būti įkyrus, jam dažnai pasireiškia emociniai protrūkiai.

Berniukams aktyvumo ir dėmesio sutrikimas nustatomas 3-5 kartus dažniau, nes jis pasireiškia tipiškai, kartu su dideliu aktyvumu, impulsyvumu ir dėmesio problemomis.

Tuo tarpu mergaitėms aktyvumo ir dėmesio sutrikimas dažniausiai pasireiškia dėmesingumo stoka, pernelyg dideliu aktyvumu jos ne visada išsiskiria. Dėl to daliai mergaičių šis sindromas lieka nediagnozuotas, nors jos jį ir turi.

Vienos priežastis nėra

Ne kiekvienas vaikas, kuris yra aktyvus, impulsyvus ar sunkiai sukaupia dėmesį, serga ADHD. Pagrindinis kriterijus vertinant, ar tai temperamentas, ar sutrikimas, yra kiek šios savybės trukdo vaiko kasdieniam gyvenimui.

Kai didelis aktyvumas, impulsyvumas, dėmesio stoka netrukdo vaiko ugdymosi procesui, bendravimui su kitais, socialinių kontaktų kūrimui, pomėgiams ir kitoms veikoms, tai labiau yra žmogaus charakterio apraiška, o ne sutrikimas. Tuomet svarbu tokias vaiko savybes pakreipti tinkama linkme, pavyzdžiui, skatinti aktyviai sportuoti. Visgi jei šios savybės trukdo ir situacija tęsiasi ilgiau nei pusę metų, tuomet verta pasikonsultuoti su specialistu.

Nors šis sindromas laikomas paveldimu, vienos priežasties, kodėl kai kuriems pasireiškia ADHD, nėra. Dažniausiai tai lemia įvairios priežastys: paveldimumas, smegenų struktūros pokyčiai, motinos elgesys nėštumo metu, stipri galvos trauma, gimimas ankščiau laiko ar per mažo svorio.

Kai visur nesiseka

Šiems vaikams dažniausiai labai sunku išsėdėti pamokose, jie išmoksta nedaug, nes yra nedėmesingi. ADHD turintys vaikai daro daug klaidų dėl išsiblašymo. Jiems būna

labai sunku, kai besimokydami susiduria su ilgesnėmis žodinėmis sąlygomis. Namų darbai jiems dažniausiai yra kančia. Jų tėvams irgi.

Kalbant apie socialinį gyvenimą, dėl savo nekantrumo, taisyklių nesilaikymo ar trukdymo kitiems žaisti šie vaikai dažnai atstumiami bendraamžių. Jiems sunku kontroliuoti emocijas – ypač susierzinimą, pyktį – tad jie gali būti linke peštis.

Mokymosi sunkumai ir konfliktai su bendraamžiais gali lemti, jog pastabos iš mokyklos taps kasdienybe, o tai ilgai vaikui sukels baimę, beviltiškumą, savęs nuvertinimą. Jis gali nebeužsakyti eiti į mokyklą, ruošti namų darbų, pradėti pyktis su tėvais.

Tuo tarpu tėvai, auginantys vaiką su ADHD, dažnai susiduria su aplinkinių priekaištais dėl netinkamo vaiko auklėjimo, elgesio viešose vietose. Gavusius pastabų iš mokyklos tėvus gali apimti susierzinimas, bejėgiškumas, sąlygojantys nuolatine įtampa namuose. Jei tėvai pradeda pyktis tarpusavyje, tai dar labiau pablogina situaciją ir šeima patenka į užburto ratą, kai netinkamas vaiko elgesys sukelia netinkamą praradusių kantrybę tėvų reakciją. Dėl to vaikas pyksta, priešinasi ir toliau elgiasi kaip elgėsi iki tol.

Sušvelninti simptomus

Išgyti nuo šio sutrikimo neįmanoma, tačiau simptomus sušvelninti galima. Anksti nustatant sutrikimą ir suteikus reikiamą pagalbą, apie 20-50 proc. atvejų simptomai išnyksta pasiekus paauglystę. Kitiems jie labai susilpnėja suaugus.

Visgi laiku nesiėmus gydyti šio sindromo, suaugus simptomai gali tęstis ir sukelti dar

didesnių sunkumų nei vaikystėje. Sergantys aktyvumo ir dėmesio sutrikimo sindromu suaugusieji sunkiai planuoja laiką, jiems sudėtinga suprasti, kas kiek užtruks, jie dažnai vėluoja, darbus atidėlioja iki paskutinės minutės.

Turintys ADHD suaugusieji nuolat skuba. Tačiau priešingai nei vaikai, jie yra labiau atsakingi, nes patiria daugiau spaudimo iš išorės dėl pareigų darbe, socialinio statuso ir pan., tad skubos būseną gali sukelti stiprų vidinį nerimą. Žmogus pervargsta fiziškai ir emociškai, neranda būdų, kaip sustoti ir pailsėti.

Kompleksinis gydymas

Nustačius vaikui aktyvumo ir dėmesio sutrikimo sindromą, paprastai taikomas kompleksinis gydymas. Turint omenyje mokykloje patiriamus sunkumus, jam gali būti sudaromas specialus ugdymo planas. Šeima nuolat bendradarbiauja su specialistais, kurie vaiką moko skirtingų įgūdžių: kaip tinkamai bendrauti, reikšti emocijas, nusiraminti, atsipalaiduoti, sutelkti dėmesį ir pan. Taip pat vaikui gali būti skiriamas medikamentinis gydymas.

Labai svarbi dedamoji gydant ADHD yra dienotvarkės ir gyvenimo įpročių koregavimas. Ši sindromą turintiems vaikams reikia sudaryti aiškią dienotvarkę ir jos laikytis. Dienotvarkėje turi atsispindėti miego ir poilsio laikas, fizinė veikla, ribojamas laikas prie ekranų.

Sudarant dienotvarkę svarbu įtraukti vaiką. Taip stiprinami jo planavimo įgūdžiai, be to, jam bus lengviau laikytis plano, kurį sudarant jis prisidėjo.

JUODELIAI KVIEČIA

Medienos perdirbimo įmonė „Juodeliai“
Marijampolės padalinėje kviečia prisijungti

GAMYBOS DARBININKUS

Darbas pamainomis:
2 dienišės / 2 naktinės / 4 laisvos.

Atlyginimas:
nuo 700 iki 800 EUR (į rankas)

PJOVIMO LINIJOS OPERATORIUS

Darbas pamainomis:
2 dienišės / 2 naktinės / 4 laisvos.

Atlyginimas:
nuo 1100 iki 1500 EUR (į rankas)

TECHNIKOS DARBUOTOJUS (SALTĖKALVIAI/ELEKTRIKAI)

Darbas pamainomis:
2 dienišės / 2 naktinės / 4 laisvos.

Atlyginimas:
nuo 1100 iki 1500 EUR (į rankas)

OPERATORIŲ PADĖJĖJUS

Darbas pamainomis:
2 dienišės / 2 naktinės / 4 laisvos.

Atlyginimas:
600 EUR (į rankas)

Darbo sąlygos:

- Darbuotojus vežame autobusu arba kompensuojame kurą (yra papildomų sąlygų)
- Darbo rėbai ir visos darbai reikalingos priemonės
- Gardi kava ir sotūs sumuštiniai
- Patirtis neprivaloma – apmokome darbo vietoje
- Garantuojame laiku mokamą ir nuo rezultatų priklausantį darbo užmokestį

Skambink ir gausi Tau tinkantį pasiūlymą: **+370 600 00515**
Arba atsiųsk savo CV adresu: **cv@juodeliai.lt**

Kviečia moksleivius registruotis į konkursą

Lietuvos kelių policijos tarnyba. Konkursą „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“ sudaro 4 dalys: „Šviesosforas“ 6–10 metų vaikams; dviračių vairuotojų varžybos „Saugus ratas“ 11–14 metų moksleiviams; mopedų (motorolerių) ir motociklų vairuotojų varžybos 15–17 metų moksleiviams; automobilių vairuotojų varžybos 17–19 metų mokiniams.

Pradinės mokyklos kviečiamos registruotis į „Šviesosforą“. Pirmasis etapas tęsis nuo kovo 6 iki 17 d., antrasis vyks kovo 27–31 d., o trečiasis – balandžio 25 ir 27 bei gegužės 2 ir 4 dienomis. Pirmieji trys etapai vyks nuotoliniu būdu Saugokime jaunas gyvybes keliuose | Lietuva | Saugusmokinys.lt internetiniame puslapyje, o ketvirtasis finalinis etapas vyks gegužės 25 d. Kaune, A. Žikevičiaus saugaus vaiko mokykloje.

„Saugus ratas“ varžybas sudarys keturi etapai. Du iš jų – kovo 20–31 d. ir balandžio 3–7 d. vyks nuotoliniu būdu www.saugusmokinys.lt internetiniame puslapyje. Trečiasis – gyvai gegužės 3 ir 5 dienomis. „Saugus ratas“ finalininkai bus kviečiami susitikti gyvai birželio 1 d. Kaune, A. Žikevičiaus saugaus vaiko mokykloje.

Registracijos formą, nuostatus, metodinę medžiagą ir išsamią informaciją galima rasti puslapyje Saugokime jaunas gyvybes keliuose | Lietuva | Saugusmokinys.lt ir socialinių tinklų „Facebook“ ir „Instagram“ paskyroje.

Registracija ir informacija apie jaunųjų mopedų (motorolerių) ir motociklų ir jaunųjų automobilių vairuotojų varžybas skelbsime balandžio mėnesį.

Marijampolės krašto ir Prezidento Kazio Griniaus muziejus

(Vytauto g. 29)

Kovo 2 d. 16 val.

Alberto Švenčionio fotografijų parodos „Būtsargiai – Lietuvos piliakalniai“ atidarymas ir knygos pristatymas.

Paroda veiks iki balandžio.

ŠILTNAMIAI. Parduodu įvairaus dydžio šiltnamius. Nemokamas pristatymas. Suteikiu garantiją. Tel. 8-661 51614.

PARDUODA

Parduodu alksnio, beržo, skroblo kapotas malkas, statybinę medieną, pušines atraižas. Atvežu. Tel. 8-648 61061.

Parduodu naują klausos aparatą (60 Eur) ir tepalą nagų grybeliui gydyti (15 Eur). Tel. 8-646 04605.

PASLAUGOS

Kaminių valymas. Tel. 8-62199958.

Stogų, fasadų, trinkelėlių-plovimas, atnaujinimas, dažymas. Tel. 8-631 91211.

Skardiname, dengiame stogus. Atliekame ventiliuojamo fasado įrengimo darbus, apdailą. Tel. 8-621 99958.

PERKA

Brangiausiai Lietuvoje miškus (brandžius, jaunus, malkinius, išskirstus), žemes, sodybas. Tel. 8-676 41155.

Perku garažą Marijampolėje. Tel. 8-616 34467.

Perku sodybą su žeme, gali būti miške ar vaizdingoje vietoje prie ežero ar upės, pageidautina vienkiemis, su daugiau žemės. Siūlyti tel. 8-611 01110.

Perkame mišką, žemę visoje Lietuvoje. UAB Agroland. Tel. 8-683 33955.

Superkame visų markių automobilius. Gali būti nevažiuojantys. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8-675 80030.

STATYBOS RITMAS

Gamyklų g. 3, Marijampolė
Tel. (8 343) 71450, info@sr.lt

KASAME KŪDRAS ILGASTRĖLIU EKSKAVATORIUMI

Transporto ir statybinį mechanizmų nuoma:

Tel. (8-343) 70482

www.sr.lt

ĮRANKIŲ NUOMA

Nuo 5 iki 10 parų -15%

Nuo 11 ir daugiau parų - 30%

Nuomojantis įrankius 5 paras ir ilgiau, sekmadienio mokestis neskaičiuojamas

☎ 8 650 32 667

📍 Stoties g. 47, Marijampolė

WHITE & BLACK

THE MAGIC OF PIANO

Darius MAŽINTAS
fortepijonas

Deividas DUMČIUS
violončelė

THE BEATLES, QUEEN, MICHAEL JACKSON, ELVIS PRESLEY
ELTON JOHN, STING, SCORPIONS, THE EAGLES, A-HA
BON JOVI, GEORGE MICHAEL, U2, ROXETTE

MUZIKOS IR ŠVIESŲ ŠOU

DOMINO!
TEATRAS

Kovo 30 d. 18 val.
Marijampolės kultūros centras

Bilietus galite įsigyti: www.dominoteatras.lt

REIKALINGI

STATYBOS RITMAS

PLATAUS PROFILIO STATYBININKAI

Atlyginimas nuo 1 100 eurų atskaičius mokesčius.

Kreiptis:

**Gamyklų g. 3,
Marijampolė
tel. 8 652 50618;
8 343 71450.**